

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Είσαγωγή 13

ΜΕΡΟΣ Α'

Ο ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ
ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ:
ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ 37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Προέλευση και δυναμική του υπερρεαλισμού:
'Αποτίμηση από έναν σύγχρονό του 39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Οί βασικές έννοιες και πρακτικές
του υπερρεαλιστικού έγχειρήματος 48

1. 'Η πρακτική τής αυτόματης γραφής 51

2. Το όνειρο ως υπερρεαλιστική πρακτική 63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

'Ο στόχος του υπερρεαλιστικού έγχειρήματος:
'Η κατασκευή τής παράδοσης 69

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

'Ο υπερρεαλισμός και στην 'Ελλάδα:
Προϋποθέσεις, γεγονότα, τοποθετήσεις 85

1. Μαρξισμός και ψυχανάλυση 85

2. 'Η ιδιότητα του υπερρεαλιστή 89

3. 'Η κριτική στον γλωσσικό θετικισμό 96

4. Οί στόχοι και τὰ κυριότερα συμβάντα 101

ΜΕΡΟΣ Β΄

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟ

111

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ἄνδρέας Ἐμπειρικός : Ἡ αὐτόματη γραφή
καὶ ἡ ποιητικὴ τῆς ἐπιθυμίας

113

1. Αὐτόματη γραφή καὶ μεταφορικότητα

115

1.1 Ὑψικάμινος : "Ἐνα μανιφέστο γιὰ τὴν αὐτόματη γραφή

115

1.2. Ἡ μεταφορικὴ λειτουργία τῆς συλλογῆς Ὑψικάμινος

125

1.3. Ἡ κριτικὴ καὶ ἡ Ὑψικάμινος

144

2. Ἡ ποιητικὴ τῆς ἐπιθυμίας

153

2.1. Ἡ Ἐνδοχώρα τῆς ἐπιθυμίας

153

2.2. Ἡ Προσωπικὴ μυθολογία τῆς ἐπιθυμίας

158

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Ἡ κριτικὴ συμβολὴ τοῦ Ν. Κάλας στὴν κατασκευὴ
τῆς λογοτεχνικῆς παράδοσης

166

1. Προετοιμάζοντας τὸ ἔδαφος

166

2. Ἀπὸ τὸ μαρξισμό στὴν ψυχαναλυτικὴ κριτικὴ

173

3. Παράδοση καὶ πρωτοπορία

176

3.1 Κατὰ τοῦ ρεαλισμοῦ

176

3.2. Ὁ ρόλος τῆς ποίησης τοῦ Καβάφη στὴν κατασκευὴ
τῆς λογοτεχνικῆς παράδοσης

182

3.3. Ὁ ρόλος τῆς κριτικῆς στὸν Παλαμᾶ στὴν κατασκευὴ
τῆς λογοτεχνικῆς παράδοσης

195

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ἐμπειρικός καὶ Κάλας : Ἀπὸ τὸ « ἀνέφικτο »
περιοδικὸ στὴν ἀποσιώπηση

205

1. Οἱ κοινὲς δραστηριότητες τῶν ὑπερρεαλιστῶν :

Τὸ « ἀνέφικτο » περιοδικὸ

206

2. Ὁ « διάλογος » πὺν ἀποσιωπήθηκε: Ὁ Ν. Κάλας
γιὰ τὶς προϋποθέσεις τῆς ποίησης 214
3. Ὁ « διάλογος » πὺν ἀποσιωπήθηκε: Ὁ Κ. Τσάτσος
γιὰ τὶς προϋποθέσεις τῆς ποίησης 224
4. Ἡ παρέμβαση Σεφέρη καὶ ἡ ὀριστικὴ ἀποσιώπηση 234
5. Ὁ T.S. Eliot γιὰ τὴν παράδοση: Ἡ διεκδίκηση
τοῦ Κάλας καὶ τοῦ Σεφέρη 242

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

- Ὁ ἀναστοχασμὸς τοῦ Νίκου Ἐγγονόπουλου
καὶ ἡ κατασκευὴ τῆς παράδοσης 255
1. Ἡ διάδραση γραφῆς καὶ ζωγραφικῆς:
« Ζωγραφικὴ ποίησης »; 260
 2. Οἱ ἐλιγμοὶ τῆς « ἱστορίας »: Ὁ ρόλος τοῦ Καβάφη
στὴν κατασκευὴ τοῦ Ἐγγονόπουλου 273

ΜΕΡΟΣ Γ'

Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
ΣΤΟΥΣ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΤΕΣ

295

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

- Ἐξοδος: Στὴν Ἀμερικὴ 297
1. Πραγματικὰ καὶ λογοτεχνικὰ ταξίδια πρὸς τὸν νέο κόσμον 297
 2. Ν. Κάλας: Ἀπὸ τὸν ὑπερρεαλισμὸ στὸν ἱστορισμὸ 303
 3. Ν. Ἐγγονόπουλος: Ἀπὸ τὴ « ζωγραφικὴ ποίηση »
στὸν ζωγραφικὸ τρόπο στὴ λογοτεχνία 308
 4. Α. Ἐμπειρικός: Ἀπὸ τὸ « μανιφέστο τῆς αὐτόματης
γραφῆς » καὶ τὴν « ποιητικὴ τῆς ἐπιθυμίας »
στὴ « μεταψυχαναλυτικὴ οὐτοπία » 311

Ἐπίλογος 333

Βιβλιογραφία 339

Εὐρετήριο 355